

ISBN: 978-605-7949-35-6

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 125

İslâmi İlimler

Editör

Cankat Kaplan
Dilara Yabul

Kapak

Harun Tan

Tahric

Abdussamet Koçak

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

Düzeltili

Cihan Aldık

1. BASKI

Mart 2019
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri

San. ve Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 40421

Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.

No: 51 Sefaköy Küçükçekmece / İstanbul

Tel: 212 624 21 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

ESBÂB-I NÜZÛL

Kur'ân Âyetlerinin İniş Sebepleri

HAZIRLAYAN

İMAM EBU'L-HASAN ALİ BİN AHMED EL-VÂHİDÎ

TÜRKÇESİ

NECATİ TETİK - NECDET ÇAĞIL

KETEBE

İmam Ebu'l-Hasan Ali bin Ahmed El-Vâhidî

Asıl adı Ebu'l-Hasan Ali b. Ahmed b. Muhammed b. Ali el-Vâhidî'dir. Nisbesinin Vahid b. Meysere'ye delalet ettiği bildirilmiştir. Nişabur'da doğmuştur. Fakat hayatını konu alan kaynak eserler, doğum tarihini belirtmemişlerdir. Nişabur'da hicrî 468'de vefat etmiştir. Tefsir dersini, Ahmed b. Muhammed b. İbrahim ed-Darir'den, lugat dersini, Ebu'l-Fadl Ahmer b. Muhammed b. Yusuf'tan almıştır. Ahmed b. Ömer el-Ergiyânî, Abdulcebbar b. Muhammed el-Havarî gibi zatlar onun talebeleri olmuşlardır. Ebu'l-Hasan el-Vâhidî itikatta Eş'arî, fıkhıta ise Şafîî mezhebine mensuptur.

Eserleri

El-Vecîz, *el-Vasıt*, *el-Basit* isimli tefsir alanında üç eseri vardır. Bunların dışında *Kitabu'd-Daavat*, *Mahsul*, *Kitab-u Tefsîri'n-Nebi*, *Kitabu'l-Megazî*, *Şerh-u Divani'l-Mütenebbi*, *Kitabu'l-İ'rab*, *Nefyu't-Tahrif an Kur'âni's-Şerif*, *et-Tahbir fi Şerhi'l-Esmâi'l-Hüsna*, *Esmâu'n-Nebi*, *el-Vasit fi'l-Emsal* isimli eserleri mevcuttur.

Necdet Çağıl

Prof. Dr. Necdet Çağıl, 2 Ağustos 1956 İspir doğumludur. Erzurum Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1992'de mezun oldu. *Basra İmamlarının Kıraatleri ve Hüccetleri* adlı yüksek lisans tezini 1995'te, *Kur'an Belâgatı ve Fonetik Yönünden Kıraatler* adlı doktora tezini 2002'de tamamladı. 2011 yılında profesör oldu. *İlâhî Kelâmın Tabiatı (Sözden Yazıya)*, *Kur'an-ı Kerim ve Kitabı Mukaddes Mukayesesine Özgün Bir Yaklaşım*, *Kıraat Olgusu Çerçevesinde Kur'an'ın Belâgat ve Fonetik Yapısı*, *Din Dili ve Mecaz*, *Kitabı Mukaddes'in Neyi Tahrif Edildi (Tahrif Olayının İç-yüzü ve Tarihî Arka Planı)* isimli kitaplarının yanı sıra çok sayıda yayınlanmış makale ve tebliğleri bulunmaktadır. Zemahşerî'nin *el-Keşşâf* nam tefsirinin tercüme heyetinde yer almaktadır. Hâlen Tefsir Anabilim Dalı'nda akademik görevini yürütmekte olup, evli ve dört çocuk babasıdır.

Necati Tetik

Yrd. Doç. Dr. Necati Tetik, 9 Şubat 1948 Erzurum doğumludur. 1971'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde yüksek lisansını 1976'da, doktorasını 1981'de tamamladı. 1991'de yardımcı doçent oldu. Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Tefsir Anabilim Dalı öğretim üyesi olarak görev yaptı. *Kıraat İliminin Talimi*, *Tecvide Giriş*, *Cezeri İlaveli Tecvid* isimli eserleri vardır.

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	9
-------------	---

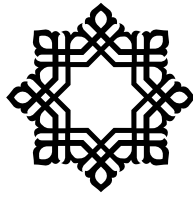
ESBÂB-I NÜZÛL

Kur'ân Âyetlerinin İniş Sebepleri

Kur'ân'dan İlk İnen Âyet Hakkında Rivayetler.....	15
Kur'ân'dan En Son Nazil Olan Ayet Hakkındaki Rivayetler.....	19
Besmele Âyeti ve İnişini Beyan Eden Rivayetler.....	22
Fâtiha Sûresi Hakkındaki Rivayetler.....	23
Bakara Sûresi.....	25
Âl-İ İmrân Sûresi.....	96
Nisâ Sûresi.....	140
Mâide Sûresi.....	185
En'âm Sûresi.....	211
A'râf Sûresi.....	224
Enfâl Sûresi.....	230
Tevbe Sûresi.....	240
Yûnus Sûresi.....	264
Hûd Sûresi.....	266
Yusûf Sûresi.....	269
Ra'd Sûresi.....	271
Hicr Sûresi.....	276
Nahl Sûresi.....	279
İsrâ Sûresi.....	289
Kehf Sûresi.....	299
Meryem Sûresi.....	302
Tâhâ Sûresi.....	305

Enbiyâ Sûresi.....	307
Hac Sûresi.....	308
Müminûn Sûresi.....	312
Nûr Sûresi.....	315
Furkân Sûresi.....	331
Kasas Sûresi.....	336
Ankebût Sûresi.....	339
Rûm Sûresi.....	343
Lokmân Sûresi.....	344
Secde Sûresi.....	348
Ahzâb Sûresi.....	350
Yâsîn Sûresi.....	362
Sâd Sûresi.....	364
Zümer Sûresi.....	366
Fussilet Sûresi.....	371
Şûrâ Sûresi.....	373
Zuhruf Sûresi.....	375
Duhân Sûresi.....	376
Câsiye Sûresi.....	377
Ahkâf Sûresi.....	379
Fetih Sûresi.....	381
Hucurât Sûresi.....	384
Kâf Sûresi.....	395
Necm Sûresi.....	396
Kamer Sûresi.....	398
Vâkıa Sûresi.....	400
Hadîd Sûresi.....	402
Mücâdele Sûresi.....	404
Haşr Sûresi.....	412
Mümtehine Sûresi.....	416
Saf Sûresi.....	421
Cuma Sûresi.....	422
Münâfikûn Sûresi.....	424

Tegâbün Sûresi.....	428
Talâk Sûresi	429
Tahrîm Sûresi	433
Mülk Sûresi	436
Kalem Sûresi	437
Hâkka Sûresi.....	439
Meâric Sûresi.....	440
Müddessir Sûresi.....	441
Kıyâmet Sûresi.....	443
İnsân Sûresi	444
Abese Sûresi	445
Tekvîr Sûresi.....	447
Mutaffifîn Sûresi.....	448
Târık Sûresi	449
Leyl Sûresi.....	450
Duhâ Sûresi	453
Alak Sûresi	456
Kadir Sûresi.....	457
Zilzâl Sûresi.....	458
Âdiyât Sûresi.....	459
Tekâsür Sûresi.....	460
Fîl Sûresi.....	461
Kureyş Sûresi	462
Maûn Sûresi.....	463
Kevser Sûresi.....	464
Kâfirûn Sûresi.....	465
Nasr Sûresi.....	466
Tebbet Sûresi	467
İhlâs Sûresi	469
Felak ve Nâs Sûreleri.....	471
Kaynakça	475

TAKDİM

Şeyh, İmam Ebu'l-Hasan Ali b. Ahmed el-Vahidî en-Neysaburî -Allah ona rahmet eylesin- dedi ki:

Hamd, kerem sahibi, çok hibe eden, düşman grupları hezimete uğratan, her türlü esbab ve rızık kapılarını ardına kadar açan, bulutları oluşturan, iri taneli yağmurları yağdıran, yüksek dağları dikip sabitleştiren, sebepleri çeşitli olan hadiseler hakkında kitap indiren Allah'a mahsustur.

O Kitap'ı parça parça, vakit-be-vakit indirdi. Hükümler ve ilimler hâlinde emanet etti. Gücü kudreti üstün olan Allah buyurdu ki: "Biz Kur'ân'ı, insanlara dura dura okuyasın diye âyet âyet ayırdık ve onu peyderpey indirdik."¹

Şeyh Ebû Bekir Ahmed b. Muhammed el-İsfahanî, Abdullah b. Muhammed b. Hayyan'dan, o Ebû Yahya er-Razî'den, o Sehl b. Osman el-Askerî'den, o Yezid b. Zerî'den, o da Ebû Recâ'dan şöyle dediğini bize haber verdi:

Hasan'ın, Allah Teâlâ'nın "âyet âyet ayırdık" âyeti hakkında şunları söylediğini işittim: "Bize anlatıldığına göre, Kur'ân'dan ilk inen âyet ile son inen âyet arasındaki müddet on sekiz senedir. Kur'ân-ı Kerîm, Peygamber'e, hicret etmeden önce, Mekke'de sekiz ve Medine'de on sene nazil oldu."

Ahmed, Abdullah'tan, o Ebû Yahya er-Razî'den, o Sehl'den, o Yahya b. Bükeyr'den, o Hüşeym'den, o Davud'dan, o da Şabi'den şöyle dediğini bize haber verdi:

Allah, kitabımı fırka fırka ayırıp indirmiştir. Böylece onun başlangıcı ile sonu arası yirmi veya yirmi küsur sene olmuştur.

Allah, Kur'ân'ı, hikmetli bir öğüt, insanlığın kurtuluşu için uzatılmış bir ip, yaratılan arasında bir sözleşme, herkes için serin bir gölge ve dosdoğru

1 İsrâ sûresi, 17/106.